A?

...esius t.j. o świętym Genezyusie męczenniku. 1619.

Poet.

N. 484

TRAGEDIA
GENESIVS
TO IEST.

O Swiętym Genezyuśie Męczenniku, dla łàcnieyſzego poięcia tych ktorzy łàcinskiey słuchàć, y nà nię pàtrzyć będą, w krotką ſummę zebràna, y nà polski ięzyk przełożona.

Hiſtorya o tym świętym Genezyuśie y męczenſtwie iego, wypiſána ieſt od Dyákonow Kośćiołá Rzymſkiego / położona v Surjuſzá in Menſe Auguſto: v Kárdynałá Baroniuſzá w Rocznych dźieiách. Tomo ſecundo. Anno Chriſti. 303. V. X. Piotrá Skárgi S. I. w Zywotách świętych czternaſtego dniá Sierpniá.

W POZNANIV.
W Drukàrniey Ianá Wolrabà. Roku 1619.

ANno 303. egregium spectaculum vrbi præbuit Genesius mimus: qui in theatro, Imperatore Diocletiano spectante, cum mysteriis Christianorum illuderet, repentè Dei virtute mutatus, seriò agere cæpit, quod iocis antea actitabat: vsq; adeò vt perfectè factus Christianus, Christumq; alta voce confessus, tormentis exagitatus, consecutus tandem fuerit coronam martyrii; sicq; planè accidit quod scriptum est Prouerb. 3. Dominus delusores deludet. Cæsar Baronius Tomo 2. Anno Christi 303.

PERSONY TEY TRAGEDYEY.

Ecclesia ábo Kośćioł święty. } PROLOG.
Anyoł

Diocletianus Cesarz. Genezyus.

Senatorowie Chrześćiánie.	Vrbanus Calistus Primasius Maximus Messala Coruinus	Roscius Paris Saculio Docilis Polus Spinter	Histriones ábo Błaznowie.
Senatorowie pogáńscy.	Symmachus Plucianus Stárostá y sedźia Gordianus Quinctius	Hylas. Pospolstwo.	Ofilius

Dworzánie Cesárscy.

Lucius Felicianus Quirinus Faustinus Marcellus Caius.

Assessorowie Sądowi. Maximianus Saturninus Albinus, Stentor Woźny.

Eleuterius Paulinus. Pisárze dźieiow Męczeńskich.

Nemesius Komornik Cesárski.

Thranio Calicles Cylindrus Tyndarus. Ceklarze.

Chorus Z śpiewániem.

PROLOGVS abo pierwsza persona wychodzi / Kościoł S. abo Ecclesia. ktora opłakiwáć będzie prześládowánia wielkie y okrućieństwá Tyránnow Cesárzow nád Chrześciány. Przichodzi w tym Anyoł / ktory ia cieszy y náwrocenie do Chrystusá Genezyusá Komedyántá / ábo błazná Cesárskiego / y przytym wszytke summe tey spráwy opowie.

SCENA PIERWSZA.

GEnezyus Komedyánt ábo błazen Cesárzá Dyoklecyaná / przechwala sie z łáski Cesárskiey y inszych Pánow Rzymskich: gdzie też wylicza vpominki od nich wzięte zá swe komedie y błaznowánia.

SCENA WTORA.

GEnezyuszowi towarzysze wychodza / y z nim iáko z mistrzem swym námawiáia sie oczym by vczynić przed Cesárzem Komedya. Wszyscy przestána ná zdániu Genezyuszowym / wystroić Komedya o nabożeństwie Chrześciáńskim y z niego sie náśmiać kwoli Cesárzowi.

SCENA TRZECIA.

GEnezyusz przemyślawa iákieyby sztuki záżyć / áby sie mogł wkráść miedzy Chrześciány / y ceremonie ich około nabożeństwá przeiać.

SCENA CZWARTA.

KAlistus y Vrbanus Chrześciánie skárza sie ieden przed drugim ná okrućieństwo Cesárskie: á ćiesząc ieden drugiego / do státeczności w wierze Chrystusowey pobudzáia sie / y o to Bogá prosza: á w tym Genezyus obyczáie ich / wypatruiac / przeymuie ie / y z nich sie náśmiewa.

SCENA PIATA.

GEnezyus przybrawszy sie w státecznieysze száty / wprasza sie zmyślnie w towárzystwo Chrześcian Vrbaná y Kálistá: pokázuiac że z pogánina Chrześciáninem bydź chce. W czym áby mu wiáre dano / pokázuie niciákie znáki Chrześciáńskiego

nabożeńſtwá / y ták Chrześciány zwiedzie że go między ſie przyima / y między inſze Chrześciány ná nabożeńſtwo záprowádza.

CHORVS. z śpiewániem.

Trudno ludziom wygráć z Bogiem.

AKT WTORT.

WXchodzą w przod dwáy Komedyánci ábo błaznowie / á potym y pácholę iedno / ktorzy ſummę wtorego Aktu przekożą.

SCENA PIERWSZA.

PSzychodzi Ceſarz Dyokłecyan / ktory hárdośćią vnieśiony z otrzymánego zwyćieſtwá znieprzyiaćioł / chce áby go ná potym zá Bogá miano: w czym mu też dworzánie iego przypochlebuią / á on nákazawſzy áby zwołano Senat / Bogom offiárowáć odydźie.

SCENA WTORA.

DWáy Senatorowie / potáiemni Chrześciánie rozmawiáiąc z ſobą o nieznośney pyſze Ceſárſkiey / gotuią ſię ſprzećiwić w Senaćie / iego hárdym zámyſłom z ſtrony Boſtwá.

SCENA TRZECIA.

DYokłecyan Ceſarz / Rzymſkie Senatory zwoławſzy / przekłáda im ſwoię łáſkę / y z ſtrony Boſkiey czći / chcąc zá Bogá być miány / wotowáć im roſkázuie. Senatorowie Pogáńſcy ſłucháią go w tym / y pochlebſtwem ſwoim ieſzcze go bárziey nádymáią. Chrześciáńſcy lepak ſtátecznie ſobie poczynáiąc / iego lekomyślney pyſze beſpiecznie ſię ſprzećiwiáią: á zátym tumult pogáńſkich Senatorow ná onych dwu y Ceſarz ſam powſtánie: y z godnośći Senatorſkich wyzuie / y związanych do więzienia wſádźić każe.

SCENA CZWARTA.

WOźny z roſkazánia Ceſárſkiego igrzyſká y krotoſile obwoływá / y ná nie ludu poſpolitego záprąſza.

Scena

SCENA PIATA.

CEſarz Dyokleцyan z Senatorámi ſwemi przychodźi ná przypátrowánie ſię igrzyſkom / gdźie żołnierze woiennych ſztuk dokázuią.

SCENA SZOSTA.

NAſtępuią Senatorſkie dźieci / ktore przed Ceſárzem w tychże woiennych ſztukách dźielność ſwą pokázuią. Tych Ceſarz pochwaliwſzy odchodźi.

CHORVS. z śpiewániem.

Pychá miáry y końcá nie ma.

AKT TRZECI.

DWáy błaznowie żártuiąc z ſobą ſummę trzećiego Aktu przełożą.

SCENA PIERWSZA.

GEnezyuſz z ſwoią drużyną roſpráwia o Ceremoniách Chrześciáńſkich / y perſony inne ná przyſzłą ſwoię przed Ceſárzem Komedyą rozdáie.

SCENA WTORA,

PAris Komedyánt theátrum náprawuie ná Komedyą Genezyuſzowę / á z ſpoſpolſtwá zchodzącego ſię ná ſłuchánie Komedyey / żárty ſobie ſtroi.

SCENA TRZECIA.

WChodźi Spinter błazen ábo Komedyánt / y nową Komedyą záczyna przed Ceſárzem ná śmiech z Chrześcian / narządzoną.

SCENA CZWARTA.

GEnezyus wſtęp błaznowániu ſwemu czyniąc chorym ſię zmyśla / y Hyláſá ſąśiádá ſwego tákże błazná zmyślnie iákoby przed śmierćią prośi / żeby mu Księżey Chrześćiánſkich doſtał / ktorzyby go po Chrześćiánſku chrzćili. Ten ich odyidźie ſzukáć / á tym czáſem Genezyus z Poluſem ſługą ſwoim tákże błaznem / rozmáyćie błaznowáć będą.

Scena

SCENA PIATA.

HYlás Komedyánt przyprowádza czterech błaznow/ktorzy sie zá Xięża Chrześćiáńſka vbádza: ći tym czáſem poki Genezyuſá Hilás nie przywiedzie/ błaznuiąc/ p> Chrześćiáńſku modlić sie będą zá Genezyuſá.

SCENA SZOSTA.

GEnezyus obłudnie o chrzeſt v onych Xięży prosi: gdźie záraz błazen ieden Docilis iáko Exorcyſtá ábo wyklinácz/dyabłá z Genezyuſá wygánia/ á tym czáſem inſzy trzey po potrzeby do chrztu należące odyidą.

SCENA SIODMA.

ANyoł Genezyuſzowi pokázuie ſie y ſtrofuie go imieniem Bożym/ o tákie nieprzyſtoyne żárty/ y zły żywot iego: káiąc mu y roſkázuiąc/ áby obłude porzućiwſzy/ żártow zániechał/ á poprawdźie chrzeſt świety przyiał. Genezyus obaczywa ſie y z wielką ſkruchą do Bogá náwráca.

SCENA OSMA.

PRzychodzą z potrzebámi do chrztu ś. błaznowie oni zmyśleni Xięża/ y Genezyuſzá chrzczą/ prawdźiwie chrztu żądáiącego.

SCENA DZIEWIATA Y DZIESIATA.

GEnezyus przy chrzćie ſwoim znowu Anyołá widzi/ ktory mu księgę grzechámi iego popiſáną/ w ten czás kiedy ná niego wodę leią y chrzczą go/ pokázuie/ y one wſzytkie grzechy z kxięgi zmywa.

SCENA IEDENNASTA.

GEnezyus chrzczony bierze ná ſie ſzátę białą: tamże wedle zwyczáiu y ceremoniy ſtárych Chrześćian/ oddawſzy mu gorą'iącą świecę/ oni zmyśleni Xięża/ cukrem y biáłym chlebem go częſtuią/ y inſze podárki iáko nowemu Chrześćiáninowi przy chrzćie záwiezuią-

CEklárze imáią wſzytkie one błazny rzkomo chrześćiány/ y przed Ceſárzá poſpołu z Genezyuſem prowádzą. Tam Genezyus

nezyus prawdziwie náwrocony/ iáwnie sie opowiáda być chrześciáninem. A widząc Cesarz że nie żártuie/ każe go z onym towárzystwē kiymi bić/ rozumieiąc że wszyscy są prawdziwemi chrześciány. Oni przą sie Chrystusá/ y kádzidło palą báłwánowi. Genezyus lepák státecznie Chrystusá wyznawa/ á Bogō fálszywym łáie. ktorego Cesarz rozgniewány do więzienia prowadźić y stároście Plucianowi do sądu stáwić rozkázuie. Chor⁹ z śpiewániem. O wielkim Bożym miłośierdziu przećiwko grzesznym.

AKT CZWARTY.

ASstrolog z páchol ećiem po vćieszney rozmowie/ summę czwartego Aktu powiedzą.

SCENA PIERWSZA,

STárostá Plucyan wychwala Cesárzá Dyokleciáná przy swoich Asse sorach: gdźie sie wszyscy trzey ná chrześciány obostrzywszy / Genezyuszá przed sie przywieść każą.

SCENA WTORA.

STárostá Plucian z Assessorámi swemi Genezyuszá wiedźie áby Chrystusá odstąpiwszy Bogom sie pokłonił: ále Genezyus státecznie Chrystusá wyznawa : o co znowu kiymi bit / á potym do ćiemnice ná większe męki záprowádzon.

SCENA TRZECIA.

DWáy pisárze chrześciáńscy ktorych powinność byłá opisowáć dźieie Męczennikow/ znoszą sie z sobą iezeli sie zgodźili w opisániu tey wszytkiey spráwy Genezyuszowego męczeństwá.

SCENA CZWARTA.

PRzychodzą do tych pisárzow inszy chrześciánie/ ktorzy vkradkiem byli zá Genezyuszem do więzienia weszli / y ná męczenie iego támże pátrzyli. Ci tedy wypowiádáią pisárzom co tám zá męki y iák mężnym sercem Genezyus ćierpiał.

SCENA PIąTA.

SKátowánego Genezyusá v sądu przed Plucyanem znowu stáwią/ gdźie stárostá chcąc swe przewieść / łágodnemi słowy przemawia go do báłwochwálstwá : á że go widźi státecznym : śmiercią mu náostátek groźi. CHORVS. z śpiewániem.

O niezwyćiężoney státeczności Męczennikow świętych.

AKT PIATY.

CZárt napowiedziawszy czego nabroił ná dworze Cesárskim/ co więcey ieszcze ma broić/ y co zá koniec będzie Tyráństwá Cesárskiego przechwaláiąc się. Aktu piątego summę opowie.

SCENA PIERWSZA.

PLucian stárostá záśiadszy do sądu/ Genezyusá obietnicámi y námowámi rozmáitemi znowu od Chrystusá odwodźi/ á widząc że prożno/ ná śmierć go skaże.

SCENA WTORA.

CEsarz rozgniewány dobrze nie száleie/ máiąc sobie zá wielką sromotę/ że nád Genezyusem y inszemi chrześciány nie może swego dokazáć/ dla tego roskázuie/ áby chrześciány wszędźie zábiiano.

SCENA TRZECIA.

KOmornik Cesárzowi dáie znáć o státku y śmierći wesołey świętego Genezyuszá: czym ieszcze bárźiey záiuszony imię Chrystusowe bluźni/ y ná poiedynek Chrystusá wyzywa. Wtym dádzą się słyszeć grzmoty y pioruny á Cesarz tym bárźiey szálec pocznie/ y kogo iedno nátráfi śćinác y zábiiáć.

SCENA CZWARTA.

POspolstwo grzmot słysząc zbiega się przed Cesárski pałac/ y rozmáićie mowi o száleiącym Cesárzu. Támże niektorzy chrześciánie odłączywszy się od drugich/ Bogu dźiękowáć będą/ że się mśći krzywdy kośćiołá swoiego/ nád pysznym y okrutnym Cesárzem.

SCENA PIATA.

CEsarz száleiąc wołáć będźie od stráchu/ mieniąc że go furye iákieś strászą/ z Genezyuszem ktory mu w oczách tkwi zábity: przećie iednák Chrystusá więcey bluźni. A widząc że chrześćian wygłádźić nie może/ zwątpiwszy o potędze swoiey/ koronę y purpurę Cesárską porzućiwszy błąkáć się iáko szalony będźie. Chorus z śpiewániem/ gdźie wynidźie Kośćioł ábo Ecclesia z Anyołem/ y męczennikámi świętymi/ miedzy ktoremi też y S. Genezyus triumfuiąc z szczęśliwego nád Dyoklecyanem zwyćięstwá. EPILOGVS rzecz kończy/ *Præmia* studentom rozdádzą.